İnsanların onlarla ilgili hayallerimizden haberi olduğunu düşünsene! Dünya ne *eğlenceli* bir yer olurdu.

Nasıl haberi olacak mesela?

Duyacak ve aklının bir köşesinde görecek mesela. Falanca beni şöyle hayal ediyor, hmmm.

Herkes için mi geçerli olacak bu?

Evet. Herkes birbirinin hayalinden haberdar olacak.

O zaman kimse hayal kurmaz ki. Ne farkı olacak bunun, en çıplak haliyle karşısına geçip anlatmaktan. Belki daha kötü.

İnsanlar kurmayı bırakır mı diyorsun?

Evet, tabii ki. Bırak hayali, diğer insanların onlar hakkında söylediklerimizi duyma ihtimali bile bizi susturuyor. Bir de kafamızdakini bilecek olsalar.

İnsanın düşünmemesi mümkün mü?

Belki değil, ancak bu düşünceleri *beslememesi* mümkün. Kafamdan biri için kötü düşünceler geçtiğinde, gidip özür diler ve bunun *dikkatsizlik* sonucu olduğunu söylerim mesela. Ancak bunu tekrar tekrar yaparsam, biraz kasıtlı olur.

Düşünce de fiil gibidir diyorsun, dikkatlisi var, dikkatsizi var.

İnsanın ne düşüneceği, belki tamamen elinde değil ama hangi düşüncelerin peşinden gideceği elinde. *Hangi kurdu besliyorsun?* Hangi düşünceye teslim olacaksın? Hangi hayaller sana daha güzel görünüyor? Neden bu hayaller güzel görünüyor da, tersi görünmüyor?

Zihnine yıldırımlar düşer ama hangisinin yangına dönüşeceğine insan karar verir gibi mi?

Onun gibi. O sebeple bu *hayallerimizden sorumlu değiliz* fikri doğru değil. Hayallerin de terbiye edilmesi lazım.

Başkaları duyacak gibi mi?

Başkalarının duyacağından değil de, belki zihnimizi temiz tutmak manasına.

Nasıl olacak bu? İnsanın zihnini temizlemesi mümkünmüş gibi konuşuyorsun.

Mümkün bence. Bunun herkes için geçerli bir yolu olmayabilir ancak nefsin/zihnin temizlenmesi mümkün. İnsanın vazifesi kendi için hangisinin işe yaradığını bulmak.

Sende ne işe yarıyor?

Bende yazmak işe yarıyor. Düşündüklerimi kağıda aktardığımda, bunların artık kafamı meşgul etmediğini görüyorum. Birine kızdığım zaman yazıyorum ve yarım saat sonra neye kızdığımı hatırlamıyorum. Kafamda dönüp duran hayaller olduğunda yazıyorum ve bunlar *başkalarının hayaline* 

dönüşüyor. Tanıdığım herkese yazmalarını salık vermemin sebebi de bu. İnsanın zihnini temiz tutması elini ayağını temiz tutmasından mühim.

Herkeste işe yaramıyor herhalde.

Belki yaramıyor, belki de yazmayı bilmiyorlar. Belki elini ve dimağını serbest bırakmayı bilmiyorlar veya birinin okuyacağı *endişesiyle* yazıyorlar. Onun için *herkeste işe yaramadığı* düşüncesini benimsemedim ama *öyle dediklerine göre öyledir*.

Başka ne yollar olabilir?

Koşmak ve spor olabilir. Yazar çizer okur takımı fiziksel zorlanmayı pek makbul görmez. İnsanların aynı hareketleri tekrar tekrar yapması da aptallık emaresidir. Ancak sporcuların, bilhassa profesyonel sporcuların aynı zamanda düşüncelerine de hakim olabilmesi gerekir. Neye odaklandığını kontrol edebilmesi. İnsanın kafasında kırk tilki dolanırken rahat koşamaz, diyorlar.